

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 8P/29/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323200246
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2023:8323200246.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú V. Z., nar. XX.XX.XXXX a maloletého O. Z., nar. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, za účasti matky M. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. X, C., o návrhu otca F. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/XX, C., na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh zamietá.

odôvodnenie:

1. Otec podal dňa 23.01.2023 na súd návrh na zníženie výživného pre maloleté deti.

2. V návrhu uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Humenné 8P/25/2022-37 bolo rozhodnuté, že je povinný prispievať na výživu maloletých detí V.K. Z. V. O. Z. sumou po 60,- eur mesačne, t. j. 120,- eur mesačne k rukám matky M. Z.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 22.08.2022. Od 8.10.2021 je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, aj v čase rozhodnutia poberal dávku v hmotnej núdzi 128,20 eur mesačne. Bol aktívny v hľadaní stáleho zamestnania na trvalý pracovný pomer, čo sa mu však nedarilo vzhľadom na zdravotný stav, ale napriek tomu pracoval čiastočne formou práce na dohodu. V septembri 2022 sa mu zhoršil zdravotný stav, napriek tomu ďalej pokračoval aktívne v hľadaní práce, čo sa mu však darilo len formou príležitostnej práce na dohodu. V decembri 2022 sa mu zdravotný stav zhoršil tak výrazne, že mu nedovolil vykonávať akúkoľvek prácu. Momentálne pravidelne navštevuje lekárov-odborníkov a s jeho diagnózou čaká dokonca na hospitalizáciu. Je veľmi pravdepodobné, že v momentálnom zdravotnom stave bude odkázaný na čiastočný invalidný dôchodok. Okrem iného mu bola rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné č.HE1/OHNNVaŠSD/SOC/2022/39717-15 znížená pomoc v hmotnej núdzi na sumu 80,- eur mesačne od 01.12.2022. Rozhodnutie bolo odôvodnené tým, že poberateľ vykonal v mesiaci 12/2022 prácu na dohodu, za čo mu bola vyplatená odmena 64,33 eur. Aj to poukazuje na to, že bol aktívny v hľadaní práce a prácu aj vykonával. Plne si uvedomuje svoje povinnosti ohľadom výživného - potreby maloletých detí a ostatne okolnosti. Momentálne však poberá len dávku v hmotnej núdzi vo výške 80,- eur. Len jeho základné potreby ako bývanie, inkaso a strava činia sumu nad 200,- eur. Keďže ako je uvedené vyššie jeho zdravotný stav mu nedovoľuje akúkoľvek inú formu zárobku, nie je schopný pokryť ani tieto základné životné potreby. Týmto žiada súd, aby po posúdení vyššie uvedených skutočností na zmenu súdneho rozhodnutia k sp.zn. 8P/25/2022 zmenil/ upravil rozhodnutie OS Humenné počnúc k 01.10.2022, a to tak, že zníži výživné na obe deti na minimálnu výšku. Žiada, aby súd rozhodoval v jeho neprítomnosti, keďže mu zdravotný stav momentálne nedovoľuje zúčastniť sa akýchkoľvek pojednávaní .

3. Kolíznym opatrovníkom doručil súdu písomnú správu zo dňa 08.02.2023, v ktorej uviedol, že maloletá V. a maloletý O. bývajú naďalej v domácnosti matky na adrese C., G. X. Mal. V. je v súčasnosti žiačkou štvrtého ročníka na B. Z. M. R. S. C. a maloletý O. je žiakom ôsmeho ročníka v špeciálnej triede na

ZŠ G. v C.. Dňa 31.8.2022 sa na oddelenie SPODaSK v Humennom dostavila matka maloletých detí, ktorá ich informovala, že bývalý manžel jej nezaplatil ani euro od súdneho pojednávania, aj keď na súde sľúbil, že minimálne do 15-ého podľa rozsudku uhradí výživné za obidve deti. Dohodla sa s ním, že do 31.8.2022 zaplatí aspoň po 60,- eur, ale iba ju zavádzal a stále má výhovorky. Koncom septembra ich informovala matka otca F. O., že jej syn a otec maloletého O. nepracuje a stále si prácu nenašiel. Ona mu pravidelne finančne vypomáha. So súhlasom matky zrealizovali osobný rozhovor s maloletým O. z dôvodu zisťovania aktuálnej životnej situácie maloletého dieťaťa. Obsah rozhovoru:

„ S otcom bol minulý týždeň. Spolu boli brigádovať, oco bol v triezvom stave. Predtým sa s ním stretol pred mesiacom. Doma /u matky/ je to OK. Dobre vychádzajú spoločne ako aj s mamou aj so sestrou. Keď je nazlostený, tak ide na balkón, ale často sa to nestáva. Pred mesiacom bol aj u starej matky z otcovej strany v N. na návšteve. V škole má nervy na áčkarov, ktorí jemu a spolužiakom vymýšľajú prezývky. Má štyroch lepších kamarátov, ostatní ich iba provokujú. Triednemu učiteľovi to nehlásili. Má viac päťoriek, nechce sa mu učiť a ani robiť domáce úlohy, ale mama a sestra, ktorá mu pomáha s domácimi úlohami, naňho dávajú pozor. “

Dňa 01.02.2023 vykonali terénnu sociálnu prácu na adrese Z. XX, C. v bydlisku otca F. Z.. Po oboznámení s dôvodom návštevy vo veci podaného návrhu na zníženie výživného, ich otec informoval, že na podanom návrhu na zníženie výživného trvá. Jeho zdravotný stav mu neumožňuje v súčasnosti sa zamestnať a tak zvýšiť svoj príjem, ktorým je teraz dávka v hmotnej núdzi a príspevok na bývanie v súčasnosti vo výške cca 80,- eur. Momentálne ide za svojou ošetrojúcou lekárkou a zajtra by mal nastúpiť na ústavnú liečbu do O.. Predpokladá, že liečba bude minimálne 3-4 týždne. Zároveň bude mať vypísanú aj dočasnú pracovnú neschopnosť, ktorú doloží na úrad práce ako uchádzača o zamestnanie a poberateľ dávky v hmotnej núdzi. Po preverení otec doložil na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné doklad o dočasnej pracovnej neschopnosti od 01.02.2023. Platby za nájom bytu platí a nemá žiadne dlhy voči mestu. So splácaním mu pomáha mama. Na otázku, či sa stretáva s maloletými deťmi, uviedol, že mal. O. niekedy čaká po škole a osobne s ním bol minulý týždeň. S mal. V. sa nestretáva. Na oddelenie SPODaSK v Humennom sa dňa 03.02.2023 dostavila matka maloletých detí. Kategoricky vyjadrila nesúhlas so znížením výživného, pretože aj to, čo je súdom určené, je málo. Z celého dlhu na výživnom poslal otec maloletých v decembri 2022 sumu 50,- eur. Nič maloletým za to obdobie nekúpil a výdavky na oblečenie a obuv ďaleko prevyšujú sumu, ktorú dostáva ako náhradné výživné. Ona chodí na políciu, ako keby bola obvinená v súvislosti s neplatením výživného. Jej príjem sa nezmenil od minulého roka, poberá invalidný dôchodok, je zamestnaná na polovičný úväzok s príjmom cca 240,- eur mesačne v čistom, prídavky na deti od 1/2023 vo výške 120,- eur/mesačne a výživné vo výške 120,- eur mesačne. Pravidelne platí nájom za mestský byt a nemá žiadnu dlžobu na nájomnom a na službách spojených s nájomom bytu. Opätovne vyjadrila nesúhlas so znížením výživného. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné v závere správy navrhol návrh na zníženie výživného zo strany otca zamietnuť.

4. Na Okresnom súde Humenné sa dňa 14.02.2023 uskutočnilo informatívne stretnutie, na ktoré sa otec nedostavil. Matka so znížením výživného nesúhlasila, ona je invalidná dôchodkyňa a aj tak musí pracovať, pretože otec sa o deti nezaujíma a výživné neplatí. Otca finančne podporuje jeho matka. Otcov hlavný problém je alkohol, mohol by sa zamestnať, keby nepil. Aj keď mal prácu, bol z nej vyhodенý pre alkohol resp. sa pre opitosť do práce ani nedostavil. Jej stúpili výdavky, pretože k nej prišiel bývať syn. Ona nemá rodičov, ktorí by ju finančne podporili. Otec je na PN, ale včera ho videla kolegyňa kupovať borovičku, preto pochybuje, že nastúpil na nejaké liečenie.

5. Na pojednávanie dňa 29.03.2023 sa otec maloletých detí nedostavil, doložil potvrdenie o práceneschopnosti, súd však vytýčil termín a hodinu súdneho pojednávania tak, že otec sa ho v čase povolených vychádzok od 10.00 - 12.00 hod. mohol zúčastniť. Kolízny opatrovník prítomný na súdnom pojednávaní so znížením výživného nesúhlasil.

6. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

7. Podľa § 62 odsek 1 a 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

8. Podľa § 62 odsek 4 a 5 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Podľa § 65 odsek 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

10. Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

12. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13. V konaní bolo zistené: Rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn.: 8P/192/2019 - 67 zo dňa 22.10.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.11.2019, bolo manželstvo M. Z. a F. Z. rozvedené a zároveň na základe dohody rodičov bola maloletá V. Z., nar. XX.XX.XXXX zverená do osobnej starostlivosti matky a maloletý O. Z., nar. XX.XX.XXXX bol zverený do osobnej starostlivosti otca F. Z.. Rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn.: 8P/25/2022 - 37 zo dňa 08.08.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.08.2022, súd zmenil rozsudok č.k. 8P/192/2019-67 zo dňa 22.10.2019, a to tak, že schválil dohodu rodičov a zveril maloletého O. Z. do osobnej starostlivosti matky. Otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého O. Z. a malotej V. Z. sumou po 60,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc dňom 02.02.2022. Dĺžné výživné za obdobie od 02.02.2022 do 08.08.2022 vo výške 720,- eur otec matke zaplatí do 30.06.2023.

14. Matka v tom čase pracovala ako upratovačka v A. A. V. Y. C. s čistým mesačným príjmom vo výške 340,- eur a k tomu poberala invalidný dôchodok vo výške 320,- eur mesačne. Otec bol v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom pre maloleté deti nezamestnaný.

15. V súčasnosti matka pobera invalidný dôchodok, ktorého výška je od januára 2023 podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne 388,90 eur mesačne a k tomu pracuje na čiastočný pracovný úväzok 4 hodiny s čistým príjmom vo výške 250,- eur mesačne. Pobera prídavky na deti vo výške 120,- eur mesačne a náhradné výživné vo výške 120,- eur mesačne. Z toho uhrádza nájomné vo výške 170,- eur mesačne, elektrinu vo výške 24,- eur mesačne, poplatky za TV a internet vo výške 19,- eur mesačne. Spláca 3 pôžičky v celkovej výške 170,- eur mesačne. Otec podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné poberal v mesiacoch jún - december 2022 dávku v hmotnej núdzi, v júni 2022 vo výške 228,- eur, v mesiacoch júl - november 2022 vo výške 128,20 eur mesačne a v mesiaci december vo výške 92,- eur.

16. Základom pre rozhodnutie o návrhu na zmenu výživného je porovnanie pomerov, za ktorých bolo vydané posledné právoplatné rozhodnutie o výživnom, s pomermi v dobe rozhodovania súdu o návrhu na jeho zmenu, teda zistenie, či od poslednej úpravy výživného došlo k takej zmene pomerov, či už na strane rodičov alebo na strane maloletého dieťaťa, ktorá zmenu výživného odôvodňuje. Na strane detí za takéto podstatné zmeny pomerov treba považovať zvýšenie potrieb v súvislosti s pribúdajúcim vekom, ich fyzickým a duševným vyspíevaním, pokračujúcou školskou dochádzkou, či prípravou na budúce povolanie. U rodičov za takéto podstatné zmeny pomerov treba považovať rozšírenie alebo zúženie okruhu osôb, ktorým sú povinní poskytovať výživu a zvýšenie alebo odôvodnené zníženie príjmu.

17. Poskytovanie výživného je zákonnou povinnosťou, ktorej obsahom je zabezpečiť výživu alebo životné podmienky iným. Povinnosť zabezpečenia prostriedkov pre zdravý vývoj dieťaťa prináleží

rodičom. Rodičia sú povinní poskytovať deťom nielen výživu v užšom zmysle slova (stravu), ale kryť aj náklady na všetky nevyhnutné životné potreby kultúrneho človeka.

18. Od posledného rozhodnutia súdu o výživnom pre maloleté deti prešlo len krátke časové obdobie 7 mesiacov, za ktoré sa podstatným spôsobom pomery rodičov a maloletých detí nezmenili. Matka má od januára 2022 v osobnej starostlivosti aj maloletého syna O., ktorý bol predtým u otca a preto znáša výdavky na obe maloleté deti. Deti majú náklady na stravu, oblečenie, obuv, školské potreby a pomôcky a pod. U matky je potrebné prihliadnuť aj na mieru jej osobnej starostlivosti o deti, čo zákon o rodine dáva na úroveň prispievania na výživu dieťaťa.

19. Zníženia výživného sa môže povinný rodič domáhať, ak u neho nastane taká zmena pomerov, ktorá by mu znemožňovala platiť výživné v pôvodnej výške. Je nielen zákonnou, ale aj morálnou povinnosťou otca podieľať sa na všetkých nákladoch dieťaťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť a to tak, aby živobytie maloletého bolo zabezpečené na úrovni všetkých jeho odôvodnených potrieb. Výživné pre dieťa je prvoradé a má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča. Otec bol aj v čase predchádzajúcich súdnych konaní nezamestnaný a súdu nepreukázal, že má také vážne zdravotné problémy, ktoré by mu bránili riadne sa zamestnať a plniť si vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom a neuviedol ani nevysvetlil súdu, prečo nepracuje. V prípade, ak má problém s alkoholom, nepreukázal súdu, že sa ho pokúša riešiť a ani to, že nastúpil na liečenie. U maloletých detí nemôže žiadať, aby ťarcha znášania nákladov na ich výchovu a výživu zostala v prípade zníženia výživného len na matke, ktorá je invalidnou dôchodkyňou a má nízky príjem, pričom aj náhradné výživné, ktoré poberá vo výške 120,- eur mesačne jej výrazným spôsobom pomáha znášať náklady na deti. Na základe týchto dôvodov súd návrh na zníženie výživného zo strany otca pre maloleté deti považuje za nedôvodný a preto ho na pojednávaní dňa 29.03.2023 zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.